

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE O KONFERENCII O BUDÚCNOSTI EURÓPY

DIALÓG S OBČANMI V ZÁJME DEMOKRACIE – Budovanie odolnejšej Európy

Pred 70 rokmi položila Schumanova deklarácia základy našej Európskej únie. Odštartovala jedinečný politický projekt, ktorý európskym občanom priniesol mier, prosperitu a lepší život. Je načase, aby sme sa zamysleli nad našou Úniou, nad výzvami, ktorým čelíme, a nad budúcnosťou, ktorú chceme spolu budovať s cieľom posilniť európsku solidaritu.

Od svojho vzniku zvládla Európska únia početné výzvy. Najväčšou, akej doposiaľ čelil jedinečný model Európskej únie, bola pandémia COVID-19. Európa sa z týchto kríz môže a musí poučiť, a to v úzkej súčinnosti s občanmi a komunitami.

Európska únia musí ukázať, že dokáže odpovedať na obavy a ambície občanov. Európska politika musí poskytovať inkluzívne odpovede na úlohy, ktoré definujú našu generáciu, ako je zelená a digitálna transformácia a súčasné posilnenie odolnosti Európy, jej spoločenskej zmluvy a konkurencieschopnosti európskeho priemyslu. Musí riešiť prejavy nerovnosti a dosiahnuť, aby bola Európska únia spravodlivým, udržateľným, inovatívnym a konkurencieschopným hospodárstvom, kde sa na nikoho nezabúda. Ak má Európa zvládnuť geopolitické výzvy globálneho postpandemického prostredia, musí byť pribojnejšia a prevziať v tomto čoraz nepokojnejšom svete vedúcu úlohu pri presadzovaní svojich hodnôt a štandardov.

Zvýšená volebná účasť na európskych voľbách v roku 2019 svedčí o rastúcom záujme európskych občanov o aktívnejšiu úlohu v rozhodovaní o budúcnosti Únie a jej politikách.

Konferencia o budúcnosti Európy poskytne nový priestor na diskusiu s občanmi o výzvach a prioritách Európy. Môžu sa na nej zúčastniť európski občania zo všetkých končín Únie bez ohľadu na svoje postavenie, pričom kľúčovú úlohu pri rozhodovaní o budúcnosti európskeho projektu majú mladí Európania.

My, predsedovia Európskeho parlamentu, Rady a Európskej komisie, chceme nadviazať dialóg s občanmi a spoznať ich názor na budúcnosť Európy. Spoločne sa zaväzujeme, že si Európanov vypočujeme a na základe odporúčaní konferencie budeme konať v plnom súlade so svojimi právomocami a so zásadami subsidiarity a proporcionality zakotvenými v európskych zmluvách. Využijeme túto príležitosť na to, aby sme podporili demokratickú legitimitu a fungovanie európskeho projektu a udržali si podporu občanov EÚ pri plnení spoločných cieľov a presadzovaní spoločných hodnôt tým, že im dáme slovo aj pri ďalších príležitostiach.

Konferencia je spoločným podujatím Európskeho parlamentu, Rady a Európskej komisie v rovnocennom partnerstve s členskými štátmi Európskej únie. Ako signatári tohto spoločného vyhlásenia sa zaväzujeme počas celej konferencie spolupracovať a vyčleniť na ňu potrebné zdroje. Zaväzujeme sa konať v záujme Európy, svojich občanov a európskej demokracie a posilniť vzťah medzi Európanmi a inštitúciami, ktoré im slúžia.

V plnom súlade so zásadami uvedenými v tomto spoločnom vyhlásení konferencia zastreší podujatia, ktoré usporiadame v partnerstve s občianskou spoločnosťou a zainteresovanými stranami na európskej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni, s národnými a regionálnymi parlamentmi, s Výborom regiónov, Hospodárskym a sociálnym výborom, so sociálnymi partnermi a s akademickou

obcou. Vďaka ich účasti prenikne konferencia ďaleko za európske hlavné mestá do všetkých končín Únie. Na základe spoločných zásad, ktoré dohodnú štruktúry konferencie, sa usporiadajú rôzne podujatia.

Vyzývame aj iné inštitúcie a orgány, aby sa zapojili do tejto európskej demokratickej akcie. Všetci spolu zaručíme jej úspech. Vyzveme konferenciu, aby najneskôr na jar 2022 dospela k záveru, ktoré usmernia budúcnosť Európy.

a) Ako

Konferencia o budúcnosti Európy je **podujatie, ktoré sa sústreďuje na občanov, vychádza z prístupu „zdola nahor“** a poskytuje Európanom priestor, aby mohli pomenovať svoje očakávania voči Európskej únii. Dáva občanom väčšie slovo pri tvorbe budúcich politik a formulovaní ambícií Únie, a tým pri zvyšovaní jej odolnosti. Tento cieľ dosiahne **početnými** súvisiacimi podujatiami a diskusiami organizovanými po celej únii, ako aj prostredníctvom **interaktívnej mnohojazyčnej digitálnej platformy**.

Tieto podujatia v rámci konferencie, či už osobné, alebo virtuálne, sa môžu usporiadať na rôznej úrovni, **európskej, národnej, nadnárodnej** alebo **regionálnej**, a zúčastní sa na nich aj **občianska spoločnosť a zainteresované strany**. Účasť občanov na týchto podujatiach by mala odzrkadľovať rozmanitosť Európy.

Aj keď vzhľadom na požiadavku sociálneho odstupujú a podobné obmedzenia súvisiace s pandemiou **COVID-19** majú kľúčový význam najmä snahy a činnosti s digitálnou účasťou, dôležitou súčasťou konferencie by mala byť aj fyzická účasť a osobné výmeny.

Na európskej úrovni sa európske inštitúcie zaväzujú usporiadať **európske panelové diskusie občanov**.

Občania by v nich mali byť reprezentatívne zastúpení z hľadiska zemepisného pôvodu, rodu, veku, sociálno-ekonomického zázemia a/alebo úrovne vzdelania. Osobitné podujatia by mali byť venované mladým ľuďom, keďže ich účasť je kľúčová pre zaručenie dlhodobého dosahu konferencie. Panelové diskusie by sa mali venovať príspevkom zozbieranými v rámci konferencie a poskytnúť podklady plenárnemu zasadnutiu formuláciou odporúčaní, ktorými by sa mala Únia riadiť.

Každý členský štát a inštitúcia môžu usporiadať ďalšie podujatia v súlade s vlastnými národnými alebo inštitucionálnymi špecifikami a obohatiť konferenciu o vlastné príspevky, napríklad **národné panelové diskusie občanov** alebo tematické podujatia, ktoré spoja výsledky rôznych panelových diskusií.

Národné a európske podujatia v rámci konferencie sa usporiadajú v súlade so zásadami a minimálnymi kritériami, ktoré budú zodpovedať hodnotám EÚ a ktoré určujú štruktúry konferencie.

Európske inštitúcie sa tiež **priblížia** občanom a budú presadzovať širšie, interaktívnejšie a kreatívnejšie formy ich účasti.

Výsledky všetkých podujatí v rámci konferencie sa počas nej budú zhromažďovať, analyzovať, monitorovať a zverejňovať na **mnohojazyčnej digitálnej platforme**. Občania si na nej budú môcť vymieňať názory a posilať prostredníctvom nej svoje príspevky.

Mechanizmus spätnej väzby zabezpečí, aby sa názory vyjadrené na podujatiach konferencie premietli do konkrétnych odporúčaní pre budúce opatrenia EÚ.

Konferencia bude podliehať trom inštitúciám, zastúpeným predsedom Európskeho parlamentu, predsedom Rady a predsedníčkou Európskej komisie, ktorí budú tvoriť jej **spoločné predsedníctvo**.

Konferenciu pomôže riadiť jednoduchá **riadiaca štruktúra**. Vo všetkých jej zložkách budú rovnomerne zastúpené všetky tri európske inštitúcie a bude rodovo vyvážená.

Zriadi sa **výkonná rada**. Rovnaké zastúpenie – troch zástupcov a najviac štyroch pozorovateľov – v nej bude mať Európsky parlament, Rada a Európska komisia. Funkciu pozorovateľa v nej bude mať predsednícka trojka COSAC. Ako pozorovatelia do nej môžu byť prizvaní aj zástupcovia Výboru regiónov a Hospodárskeho a sociálneho výboru, prípadne iných orgánov EÚ a sociálnych partnerov.

Výkonnej rade budú spolupredsedať dané tri inštitúcie a bude pravidelne podávať správy spoločnému predsedníctvu. Výkonná rada bude zodpovedať za prijímanie rozhodnutí na základe konsenzu v súvislosti s pôsobením konferencie, jej postupmi a podujatiami, za dohľad nad jej priebehom a prípravu jej plenárnych zasadnutí vrátane príspevkov občanov a nadväzných opatrení.

Výkonnú radu v jej práci podporí **spoločný sekretariát**, ktorý bude mať obmedzený rozsah a rovnomerné zastúpenie všetkých troch inštitúcií.

Plenárne zasadnutie konferencie zabezpečí, aby sa odporúčania z národných a európskych panelových diskusií občanov prebrali podľa tém bez vopred určeného výsledku a bez obmedzenia na vopred určené oblasti politiky. Plénum konferencie zasadne aspoň raz za šesť mesiacov a budú v ňom mať rovnocenné zastúpenie Európsky parlament, Rada a Európska komisia, ako aj všetky národné parlamenty a občania. Budú v ňom mať zastúpenie aj Výbor regiónov a Hospodársky a sociálny výbor, sociálni partneri a občianska spoločnosť. Ak sa bude zaoberať medzinárodnou úlohou EÚ, pripojí sa k nemu aj vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku. Môžu sa tiež prizvať zástupcovia kľúčových zainteresovaných strán. Závery z plenárneho zasadnutia konferencie vypracuje a zverejní výkonná rada.

Hneď na začiatku sa štruktúry konferencie na základe konsenzu dohodnú na spôsoboch podávania správ o výsledkoch rôznych činností v rámci konferencie. Konečný výsledok konferencie bude prezentovaný v správe spoločnému predsedníctvu. Všetky tri inštitúcie, každá v rámci svojich právomocí a v súlade so zmluvami, čo najskôr preskúmajú, ako účinne nadviazať na závery tejto správy.

b) Čo

My, predsedovia Európskeho parlamentu, Rady a Európskej komisie, chceme dať občanom možnosť **vyjadriť sa k tomu, čo je pre nich dôležité.**

So zreteľom na strategický program Európskej rady, politické usmernenia Európskej komisie na roky 2019 – 2024 a výzvy, ktoré so sebou priniesla pandémia COVID-19, sa diskusie budú okrem iného zaoberať otázkami ako:

budovanie zdravého kontinentu, boj proti zmene klímy a environmentálne výzvy, hospodárstvo, ktoré pracuje v prospech ľudí, sociálna spravodlivosť, rovnosť a medzigeneračná solidarita, digitálna transformácia Európy, európske práva a hodnoty vrátane právneho štátu, migračné výzvy, bezpečnosť, úloha EÚ vo svete, demokratické základy Únie a možnosti posilnenia demokratických procesov, ktorými sa riadi Európska únia. Diskusie sa môžu zaoberať aj prierezovými otázkami súvisiacimi so schopnosťou EÚ plniť politické priority, ako je lepšia právna regulácia, uplatňovanie subsidiarity a proporcionality, vykonávanie a presadzovanie *acquis* a transparentnosť.

Konferencia by svojim rozsahom mala pokrývať oblasti, v ktorých má Európska únia právomoc konať alebo v ktorých by svojim konaním prospela európskym občanom.

Občania môžu nastoliť ďalšie otázky, ktoré považujú za dôležité.

c) Zásady konferencie

Konferencia sa zakladá na **inkluzívnosti, otvorenosti a transparentnosti**, zároveň však rešpektuje súkromie občanov, ako aj únijné pravidlá ochrany údajov. Európske panelové diskusie občanov organizované na európskej úrovni sa vysielajú a online príspevky, ako aj dokumentácia sa sprístupňujú na platforme.

Konferencia, jej riadenie a podujatia organizované v jej rámci sa tiež opierajú o **hodnoty EÚ** zakotvené v zmluvách EÚ a Európskej charte základných práv.

Konferencia je rozpoznateľná vďaka **jednotnej identite a charte konferencie**, ktorej sa musia podriaďiť všetci organizátori podujatí.

Za Európsky parlament

Za Radu

Za Európsku komisiu

David Sassoli

António Costa

Ursula von der Leyenová